

Educatie belangrijk voor

Jaarlijks wil Dumebo DWS vijftig jongeren opleiden in 'Dakmanschap' wordt vakmanschap'. Het wordt een opleiding tot monteur metalen daken en gevels op WEB-niveau 2.

FOTO: DUMEBO DWS.

Branchemanagers van de Metaalunie zetten zich in opleidingen te realiseren om goede, jonge vakmensen te kunnen verwelkomen in hun specifieke branche. Dat vergt behalve inzet ook kennis van subsidie- en opleidingsland. Voor het NGK (Nederlands Gilde van Kunst-, Sier- en Restauratiesmeden) levert branchemanager Miko Wijnands die inspanningen, branchemanager Ruud Huisman voor Dumebo DWS (Dak- en Gevelsystemen).

TEKST: ASTRID MOL

Terwijl veel Metaalunie branchegroepen inzetten op vakcursussen, zoeken NGK en Dumebo DWS specifieke brancheopleidingen. Miko Wijnands, branchemanager NGK en Ruud Huisman, branchemanager Dumebo DWS, willen bedrijven ervan doordringen een belangrijke rol te spelen spelen in educatie en daarmee de toekomst van de technische sector.

Al te vaak wordt gedacht dat het beroep van smid nauwelijks nog bestaat. NGK wil daarom het smeedvak onder de aandacht brengen bij jongeren en hun ouders. Alleen jonge aanwas kan immers het oude ambacht nieuw leven inblazen. Ook streeft NGK naar kwaliteitsverbetering. Bij Dumebo DWS ligt het anders, maar eveneens gecompliceerd: kwaliteit is belangrijk, maar de uitstroom bij het bouwgerelateerde vak dakdekken is door de vergrijzing groot, terwijl het moeilijk blijkt jongeren te enthousiasmeren om het dak op te gaan. Wat beide bindt is de

grote inzet. Huisman: "We kiezen als branche duidelijk voor een opleiding die voldoet aan de eisen van het ministerie van OCW en recht geeft op een diploma, en niet voor een cursus."

SYMBIOSE KENNISCENTRA EN WERKGEVERS

Samenwerking met bedrijven is nodig om leerlingen de gelegenheid te geven kennis te maken met het vak en om de financiële hobbels te kunnen nemen die met het opzetten van een opleiding worden opgeworpen. Zo is er de BiB, de subsidieregeling Beroepsonderwijs in Bedrijf van het ministerie van EZ, die een betere aansluiting tussen mkb-bedrijven en het praktijkleren in het (voorbereidend) middelbaar beroepsonderwijs nastreeft. Wijnands: "De subsidie kan alleen door een samenwerkingsverband worden aangevraagd. Dit samenwerkingsverband moet uit minimaal één mkb-ondernemer en één ROC en/of vmbo-school bestaan." Huisman vult aan:

"Naast de BIB-subsidie heeft Dumebo DWS een beroep kunnen doen op een co-financiering. Het geld moet worden ingezet in een ontwikkeling van de opleiding die in samenwerking met een ROC wordt gegeven. Alle partijen zetten zich in om het vakmanschap in de mkb-metaal te vergroten. Ook daar is de medewerking van werkgevers nodig om een opleiding op niveau 2 te realiseren."

Wie mocht denken dat de kassa rinkelt bij de beide branchegroepen: de geldstroom (50% van de totale investering), is voldoende om de opleiding van de grond te krijgen en de lesstof samen te stellen. Een extra financiële injectie door de sector is nodig om de opleidingen operationeel te houden. De inzet van ondernemers is dus onontbeerlijk. Om het beroepsonderwijs meer te laten aansluiten bij de beroepspraktijk moeten ook ROC's zich inspannen competentiegericht onderwijs te bieden. Leerlingen vanaf 16 jaar krijgen

toekomst techniek

onderwijs vanuit de beroepsbegeleidende leerweg (BBL), een combinatie van werken en leren waarbij de leerling in dienst is van een bedrijf en daarnaast een opleiding volgt, of vanuit de beroepsopleidende leerweg (BOL). Daar zijn de EVC's (Erkenning van Verworven Competenties) aan toegevoegd: een werkende vakman kan zijn in de praktijk verkregen kennis inbrengen en zo zijn diploma in een verkorte tijd ook behalen. Het gaat niet alleen om vaktechnische vaardigheden maar ook om algemene competenties als samenwerken en met klanten omgaan.

LEERWERK SMEDERIJ

Al ruim veertig jaar bestond er geen opleiding meer in Nederland voor het ambacht smid. Wijnands: "Het aantal smeden is niet groot in Nederland, toch is er een constante kleine stroom van jongeren die het vak willen leren. Daar kunnen we nu gehoor aan geven. NGK heeft zes bedrijven en twee scholen uit Almere, ROC Flevoland en vmbo Het Baken Stad College, bereid gevonden om te participeren. In september 2009 is het project Leerwerk Smederij van start gegaan en vanaf september 2010 is de pilot van de opleiding begonnen. NGK biedt modules aan binnen de mbo-opleiding Metaalbewerken niveau 2 (smid) en niveau 3 (restauratiesmid). Elk ROC binnen de opleiding Metaalbewerken kan de module aanbieden. We hebben twee groepen van zes leerlingen per jaar. Dat maakt het lastig voor de ROC's, die meer profijt hebben van een grote doelgroep. Omdat er weinig leerlingen zijn, investeren ROC's ook niet in smidsvuren. Wij beschikken over een smederij op de Botterwerf in Huizen met zes vuren waar de leerlingen naartoe komen voor het praktische onderwijs. De praktijkopleiding wordt verder voortgezet bij de opleidingsbedrijven." De smidopleiding is een pilot tot de zomer van 2012, daarna zal de opleiding structureel worden aangeboden door ROC Flevoland. De opleiding niveau 2 duurt twee jaar, niveau 3 drie jaar.

DAKMANSCHAP WORDT VAKMANSCHAP

Dumebo DWS ziet men wel als het buitenbeentje van de Metaalunie branchegroepen omdat de leden zich voornamelijk ophouden in de

bouwkolom en alleen zijdelings met metaal werken. Huisman: "Wij vertegenwoordigen dakbedekkers toegespitst op metalen gevels en daken, met in- en uitstroom van de overige dakensector bitumen, riet, en pannen. Daar komt nu de kwalificatie 'monteren van metalen gevels en daken' bij. Jaarlijks willen we vijftig jongeren opleiden. Hiervoor wordt een samenwerkingsverband opgericht met detacheringmogelijkheden. Het wordt een opleiding tot monteur metalen daken en gevels op WEB-niveau 2 volgens de BBL. Het doel is de nieuwe mbo+- en hbo-opleidingen weer te laten aansluiten op dit vakcollege."

Waar bij NGK de leerlingen zich vaak spontaan aanmelden, worden ze voor Dumebo DWS meestal geworven via de lidbedrijven zelf. Huisman: "Meerwaarde is dat de leerlingen bij goed functioneren een baangarantie kunnen krijgen." In de opleiding gaan de jongeren vier dagen werken en 1 dag leren gedurende twee jaar. Huisman zet zich in voor meer opleidingsplaatsen in Nederland om de schoollocatie te laten aansluiten op de werklocatie. Dat is voor een deel gelukt: "Wij hebben ROC Midden-Nederland bereid gevonden, zodat we op verschillende locaties een monteuropopleiding volgens Dumebo-DWS-kwalificatieprofiel kunnen geven. De pilot start in september a.s."

ERKEND LEERBEDRIJF

Voor de docenten valt NGK terug op smeden met het praktijkopleidersdiploma. Het is de liefde voor het beroep die maakt dat smeden zich met plezier en belangeloos willen inzetten. Het wordt echter door de crisis bemoeilijkt om bedrijven te enthousiasmeren zich op te werpen als leerbedrijf en leerlingen voor twee jaar een contract aan te bieden voor de BBL-opleiding en zo de toekomst van het vak te waarborgen. Wijnands: "De smedenbranche bestaat hoofdzakelijk uit eenmansbedrijven. Dat maakt kennisuitwisseling lastig, en de smeden kunnen zich moeilijk vrijmaken."

Huisman legt uit: "Wij betrekken de werkgevers in het traject omdat leerlingen hun beroepstaken in praktijksituaties moeten uitvoeren. Een bedrijf dat een leerling aanneemt en een praktijkopleider heeft, krijgt het predicaat Erkend

Leerbedrijf. Dus gaan we ook mensen opleiden tot praktijkopleider. Een coach is belangrijk voor leerling, school en bedrijf. Daarnaast streven wij ernaar de innovatie van nieuwe technieken en systemen bij toeleveranciers in te brengen, bijvoorbeeld om deelopleidingen te kunnen aanbieden binnen de tweejarige opleiding."

Beide branchemanagers zijn het erover eens: werkgevers en overheid moeten investeren in educatie: "De leerlingen zijn gouden handjes voor de werkgevers. Ze zijn hard nodig voor de sector en voor de economie van het land. Door te investeren in tijd en geld valt er zo veel winst te boeken, nu en later. Wij zouden beter in staat zijn om toegesneden opleidingen te verwezenlijken als alle partijen zich bewust zouden zijn van de verantwoordelijkheid die zij hebben. Namelijk zorgen voor genoeg vakmensen voor de toekomst." •

NGK heeft bedrijven en scholen bereid gevonden om te participeren, in september 2009 ging de opleiding Leerwerk Smederij van start.

FOTO: PHOTOL.